

แนวทางการปฏิบัติการจัดการความรู้
เรื่อง การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

สำนักวิจัยและบริการวิชาการ
มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
ปีการศึกษา 2563

แนวทางการปฏิบัติการจัดการความรู้ เรื่อง การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

การนำวิจัยไปใช้ประโยชน์ งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำมาไปใช้ประโยชน์ หมายถึง งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ นำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในโครงการ โครงการวิจัย และรายงานการวิจัยอย่างถูกต้อง สามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการประยุกต์ใช้กับกลุ่มเป้าหมายโดยมีหลักฐานปรากฏชัดเจนถึงการนำไปใช้จนก่อให้เกิดประโยชน์ได้จริงอย่างชัดเจน ตามวัตถุประสงค์และ/หรือ ได้รับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์ หรือการรับรอง/การตรวจรับงานโดยหน่วยงานภายนอก แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ คือ การนำข้อมูลจากงานวิจัย องค์ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นไปใช้ ในเชิงทางวิชาการ เน้นการพิสูจน์ ตรวจสอบประเด็น หรือทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นก่อนแล้ว เพื่อให้เกิดความ เข้าใจพื้นฐาน พัฒนา ส่งเสริม และเพิ่มพูนความรู้ในทางด้านวิชาการ

2. การใช้ประโยชน์เชิงสาธารณะ คือ การนำองค์ความรู้จากการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนา แก้ไข หรือเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ให้กับประชาชน และก่อให้เกิดการสร้าง การเรียนรู้ให้กับคนในสังคมได้อย่างแท้จริง ผลงานวิจัยที่นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณชนในเรื่องต่าง ๆ ที่ทำให้คุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของประชาชนดีขึ้น ได้แก่ การใช้ประโยชน์ด้านสาธารณสุข ด้านการบริหารจัดการสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตย ประชาชน ด้านศิลปะและวัฒนธรรม ด้านวิถีชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

3. การใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย หรือระดับประเทศ คือ การนำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ต่างๆ และนำไปดำเนินการให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรม ในทางปฏิบัติผ่านโครงสร้างของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง แก้ไข ปฏิรูป ซึ่ง จะเป็นการพัฒนาภาคส่วนต่าง ๆ ให้มีความเข้มแข็ง

4. การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ คือ งานวิจัยที่นำไปสู่การพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ หรือผลิตภัณฑ์ ซึ่งก่อให้เกิดรายได้ หรือนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เป็นต้น การเน้นให้เห็นการใช้งานวิจัยอย่าง เป็นรูปธรรมในเชิงพาณิชย์เพื่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้เติบโตและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัย สามารถนำไปประกอบการตัดสินใจในเรื่องหนึ่ง ๆ ได้

1. การใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ

แนวทางการนำผลงานวิจัยไปใช้บูรณาการกับการเรียนการสอน

1. การนำผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งสามารถใช้ได้ในลักษณะดังนี้

1.1 ใช้แก้ปัญหาการเรียนการสอนโดยตรง เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ออาจารย์ผู้สอนนำไปใช้ในการปรับ กิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรือใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลย้อนกลับในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนได้

1.2 ใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างราบรื่น และมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น

2. การนำผลการวิจัยไปใช้เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการเรียน การสอนโดย

2.1 นำไปใช้แก้ปัญหาหรือนำไปใช้ประโยชน์เชิงวิชาการที่เป็นความรู้ใหม่ นำไปอ้างอิงหรือนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

2.2 นำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อไปเพื่อให้ได้ความรู้ที่ลึกซึ้งซึ่งเป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น

3. การนำผลการวิจัยไปใช้เป็นผลงานทางวิชาการ ผลการวิจัยนอกจากจะเป็นประโยชน์ในด้านการปรับปรุงและพัฒนางานหรือการจัดการเรียนการสอนแล้ว ยังเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาวิชาชีพอีกด้วย โดยผู้วิจัยสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นผลงานวิชาการเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ หรือปรับตำแหน่งให้สูงขึ้นได้

วิธีบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน

วิธีบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน ก็คือ ใช้ขั้นตอนการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน กล่าวคือ เริ่มต้นตามความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียนแล้วให้ผู้เรียนคิดปัญหาหรือโจทย์ตั้งวัตถุประสงค์ สมมติฐาน ออกแบบการ วิจัยเพื่อหาข้อมูลมาทดสอบสมมติฐาน และหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สรุปผล รายงานการวิจัยเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน กลุ่มของผู้เรียนและอาจารย์ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องต่อไป ดังนั้นการเรียนการสอนตามแนวทางนี้ จึงใช้การวิจัยเป็นกรอบแนวทางใน การจัดการเรียน การสอน (Research Based Instruction)

การนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ซึ่งจะเป็นการบูรณาการเรียน การสอนกับการวิจัยได้อย่างแท้จริง อาจารย์ในมหาวิทยาลัยควรตระหนักและเห็นความสำคัญ จากการจัดการ ความรู้ด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พอสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1.1 ขอบเขต การใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ เป็นการใช้ประโยชน์ในการให้บริการทางวิชาการ (สอน/ บรรยาย / ฝึกอบรม) การใช้ประโยชน์ในการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน การเขียนตำรา แบบเรียน หรือเป็นรายงานวิจัยเพื่อต่อยอดโครงการวิจัย

1.2 ตัวอย่างหลักฐาน ของการใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ ผลที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมจากการนำผลการวิจัยมาใช้ เช่น ผลจากการสอบวัดความรู้ นักศึกษามีพัฒนาการทางการเรียนที่ดีขึ้น หรือจากการสังเกตของผู้สอน พบว่านักศึกษามีพฤติกรรมระหว่างเรียนดีขึ้น เข้าเรียนตรงเวลา แต่งกายเรียบร้อย ตั้งใจฟัง ทำการบ้านส่งทุกครั้งตามกำหนด เป็นต้น

1.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.3.1 จัดทำข้อเสนอโครงการวิจัย โดยต้องระบุการนำไปใช้ประโยชน์ไว้ในวัตถุประสงค์ของการวิจัย หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ หากมีได้ระบุไว้ก็จะต้องไประบุไว้ในรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ หัวข้อข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

1.3.2 จัดทำรายละเอียดของการทำงานวิจัยไปใช้บูรณาการกับการเรียนการสอนใน มคอ.3 ให้สอดคล้องกับข้อกำหนดในหมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาให้สอดคล้องกับทักษะต่าง ๆ

1.3.3 รายงานผลการดำเนินงานใน มคอ.5 นำงานวิจัยที่ได้บูรณาการกับการเรียนการสอนตาม มคอ. 3 มารายงานว่าได้ผลเป็นอย่างไร ด้วยการระบุใน มคอ.5 ในหมวดที่ 2 การจัดการเรียนการสอนของรายวิชาใน หัวข้อประสิทธิผลของวิธีสอนที่ทำให้เกิดผลการเรียนรู้ และในหมวดที่ 6 แผนการปรับปรุง ในส่วนความก้าวหน้าของการปรับปรุงการเรียนการสอน

1.3.4 นำความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยมาจัดทำ หรือนำเนื้อหาเข้ามาสอดแทรกในเอกสารประกอบการสอน หรือ จัดทำเป็นตำรา

2. การใช้ประโยชน์เชิงสาธารณะ

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เชิงสาธารณะนั้น เป็นเรื่องที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ ซึ่งส่วนมากจะเกี่ยวข้องกับภาคประชาชน ในทุกระดับตั้งแต่ชุมชน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอและจังหวัด โดยเฉพาะชุมชนที่เป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยผู้วิจัยจะต้องคืนข้อมูลที่ได้สู่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนได้รับประโยชน์ เน้นที่การพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม

2.1 ขอบเขตของการใช้ประโยชน์เชิงสาธารณะ เป็นงานวิจัยที่สร้างองค์ความรู้แก่ สาธารณะชนในเรื่องต่าง ๆ เช่น องค์ความรู้ในด้านวัฒนธรรม สาธารณสุข การบริหารจัดการสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ประชาธิปไตยภาคประชาชน วิธีชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

2.2 หลักฐานของการใช้ประโยชน์เชิงสาธารณะ ผลที่เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมของการนำรูปแบบการพัฒนาต่าง ๆ จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน

2.3.1 จัดทำข้อเสนอโครงการวิจัย โดยต้องระบุการนำไปใช้ประโยชน์ไว้ในวัตถุประสงค์ของการวิจัย หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ หากมิได้ระบุไว้ก็ต้องไประบุไว้ในรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ หัวข้อข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

2.3.2 นำผลการวิจัยที่ได้ นำออกเผยแพร่ไปยังกลุ่มเป้าหมายด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้ได้ทดลองทำจริง เช่น การใช้งานแอปพลิเคชันวิเคราะห์จุดคุ้มทุน ที่ผู้วิจัยได้จัดการอบรมให้กับเกษตรกรในเขตตำบลหนองกรด

2.3.3 ผู้วิจัยควรขยายผลงานวิจัยไปยังกลุ่มเป้าหมายอื่นด้วยซึ่งจะเป็นการขยายประโยชน์ของงานวิจัย และสร้างเครือข่ายความร่วมมือหลังจากได้เผยแพร่กับกลุ่มเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

2.3.4 ผู้วิจัยจะต้องรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์กับกลุ่มเป้าหมายหรือหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อนำไปประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่าง ๆ ที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้ที่สนใจในเรื่องนั้น ๆ ได้รับทราบและนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

2.3.5 ผู้วิจัยรวบรวมปัญหาที่เกิดจากการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และข้อเสนอแนะ ทำบทสรุปแนวปฏิบัติที่ดีเสนอให้ผู้บริหาร และนำกลับมาแก้ไขในการวิจัยครั้งต่อไป

หลักเกณฑ์การนำผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์

1. ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในโครงการวิจัยและรายงานการวิจัยอย่างถูกต้อง
2. สามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการประยุกต์ใช้กับกลุ่มเป้าหมาย
3. มีหลักฐานปรากฏอย่างชัดเจนถึงการนำไปใช้จนก่อให้เกิดประโยชน์ได้จริงอย่างชัดเจนตามวัตถุประสงค์
4. ได้การรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง*

*หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรับรองการนำงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ คือ หน่วยงานหรือ องค์กร หรือชุมชนภายนอกสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่มีการนำงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาไปใช้ก่อให้เกิดประโยชน์ โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์หรือการรับรอง/การตรวจรับงานโดยหน่วยงานนอกสถานศึกษา

คุณสมบัติของนักวิจัยที่จะทำงานวิจัยประสบความสำเร็จ สามารถนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. นักวิจัยต้องตระหนักและเห็นความสำคัญของผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์
2. นักวิจัยควรกำหนดในวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่เป็นรูปธรรมชัดเจนว่าจะต้องนำไปใช้ประโยชน์ในด้านใดด้านหนึ่ง หรือควรกำหนดประเด็นที่จะนำไปใช้ในอนาคต และมีประเด็นที่เป็นที่สนใจในขณะนี้ เช่น เรื่องเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ผู้พิการ เป็นต้น
3. นักวิจัยควรมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องด้วยการไปฝึกอบรม เติร์ยมประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือร่วมทำงานวิจัยกับหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอก
4. นักวิจัยควรเชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเข้ามามีส่วนร่วมในงานวิจัยตั้งแต่เริ่มต้น โดยเฉพาะงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชน
5. เมื่องานวิจัยเสร็จสมบูรณ์ควรเชิญผู้เชี่ยวชาญมาร่วมสัมมนาระดมสมองและวิพากษ์ผลงานวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ
6. นักวิจัยควรทำบทสรุปสำหรับผู้บริหารที่มีข้อเสนอแนะ ที่ได้จากการสัมมนารวมกับข้อเสนอแนะของผู้วิจัย ที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนว่าหน่วยงานใดบ้างต้องรับผิดชอบดำเนินงาน ใครคือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ใครคือผู้รับผลประโยชน์จะต้องทำในเวลาใด